

Man gik dernæst til afstemning vedrørende forslag til lov om ændring af lov om børnetilskud og andre familiedydelser. (Forhøjelse af børnetilskud, ydelse af særligt børnetilskud til visse enlige adoptanter og bortfald af moderskabsydelse og af forhøjet og ekstra børnetilskud).

Ændringsforslag nr. 2
forkastedes med 80 stemmer mod 71.

Ændringsforslag nr. 3
vedtoges med 80 stemmer mod 73.

Underændringsforslag nr. 5 betragtedes som
forkastet med samme stemmetal som ændringsforslag nr. 2.

Ændringsforslag nr. 4, 6 og 7
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 8
forkastedes med 109 stemmer mod 44.

Ændringsforslag nr. 9
vedtoges med 109 stemmer mod 44.

§ 1 med de foretagne ændringer
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 12 om indsættelse af en ny paragraf betragtedes som
bortfaldet efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 8 og efter vedtagelsen af ændringsforslag nr. 9.

Ændringsforslag nr. 11 om en ny affattelse af § 2 betragtedes som
bortfaldet efter forkastelsen af ændringsforslag nr. 2.

Ændringsforslag nr. 10 om en ny affattelse af § 2, § 2 i den ændrede affattelse og ændringsforslag nr. 1 angående titlen
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup): Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

Anden behandling af forslag til lov om radio- og fjernsynsvirksomhed.

(Første behandling af lovforslaget (nr. 199) findes i tidenden sp. 4448, udvalgets betænkning i tillæg B. sp. 2575).

Der var stillet 19 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Robert Pedersen: Den betænkning, der nu foreligger, er et mønstereksempel på resultatet af det samarbejdende folkestyre, når det er bedst, uden at det går ud over lovgivningens kvalitet, idet forslaget, som det nu ligger på bordet, efter min opfattelse indeholder mange værdifulde forbedringer af Danmarks radios forhold. Kulturministeren har imødekommet den almene holdning, der har været, og har taget sine tanker om statsfinansiering af bordet, ligesom han ikke har ment at kunne opretholde de ønskede koncessioner til kommunalbestyrelser og til amtsråd.

Der er fra de forskellige partier tilført loven værdifulde ting. Venstre har ment, det var rigtigt, at radiatorådet også kom til at fungere som et programudvalg, samtidig med at det gjorde brug af konsulenter. Sammen med repræsentanterne for det konservative folkeparti har man foreslået en forsøgsordning med lokale udsendelser, og der er ingen tvivl om, at det giver os et meget bedre grundlag for at vurdere den status, som Danmarks radio skal have fremover.

[Robert Pedersen.]

Jeg har forstået de konservatives indstilling således, at man ikke fraviger princippet om engang fremover at bryde det monopol, som Danmarks radio har. Vi har en anden holdning, men det har ikke forhindret, at vi er blevet enige om, at vi efter en forsøgsordning indtil 1978-79 har et meget bedre grundlag at vurdere på, når vi skal tage stilling til Danmarks radios endelige status fremover.

Endvidere har „det radikale folkeparti“ ment, at det var rigtigt at få 2 lytterrepræsentanter mere i radiatorådet, og det er der også blevet taget hensyn til.

Jeg tror, det bliver en god revision. Der er 5-6 væsentlige punkter, som i mine øjne forbedrer loven: 2 medarbejdere får en placering i radiatorådet, det radionævn, der bliver etableret, kan muligvis tage noget af den kritik, der har været af radioen, bort og kan være med til at fungere som en slags ombudsmandsinstitution over for Danmarks radio og fjernsyn. Det vigtigste er måske, at Danmarks radios status bliver slået fast. Man efterkommer de forslag, som Hvidtudvalget lagde på bordet, og man har for første gang nu fået en lov, hvor der virkelig er fastlagt kompetence og rettigheder for Danmarks radio. Undervisningen bliver lagt fast. Man har imødekommet søens folk, og den frygt, der har været fra presseside, er vistnok blevet bortvejret, i og med at kulturministeren har optaget forhandlinger med pressens folk; de er i hvert fald helhjerteret gået med til de lokale forsøgsordninger, der nu skal starte.

Jeg vil gerne gå ind for lovforslaget, og jeg vil gerne sige tak for et udmærket samarbejde og megen vilje fra alle partierne til at nå frem til et konstruktivt resultat.

Ellen Strange Petersen: På det konservative folkepartis vegne vil jeg gerne anbefale, at man stemmer for de ændringsforslag, som kulturministeren har stillet, og at man stemmer imod de ændringsforslag, som hr. K. Helveg Petersen har stillet.

De væsentligste af de ønsker, som jeg på mit partis vegne fremsatte ved lovforslagets første behandling, er blevet imødekommet, og jeg vil derfor gerne anbefale, at man stemmer for lovforslagets vedtagelse. Vi mener i min gruppe, at lovforslaget med de

ændringsforslag, som ministeren har fremsat, er undergået væsentlige forbedringer, og det glæder mig, at den socialdemokratiske ordfører, hr. Robert Pedersen, åbenbart har den samme mening.

Bestemmelserne om lokal radio- og tv-virksomhed ved hjælp af radioanlæg eller kabelanlæg er nu taget ud af loven, og der bliver etableret forsøgsvirksomhed i udvalgte områder af landet, inden der skal lovgives på dette område. Det anser vi for overordentlig vigtigt, ligesom vi har lagt megen vægt på, at repræsentanter for pressen kom med i forsøgsarbejdet. Også dette ønske er jo imødekommet.

Vi håber, at denne forsøgsordning i forbindelse med de amtslige programråd, som nu etableres, kan komme til at give starten til radiomonopolets ophævelse.

Fra alle sider i kulturudvalget har der været udtalt sympati over for de ønsker, som skibsfartens organisationer har fremsat om betjening ved lyd- og billedbånd til danske skibe i udenrigsfart, og ministeren har lovet at søge de ophavsretlige problemer løst ved forhandling med de interesserede organisationer. Jeg vil gerne bede ministeren her bekræfte, at ordningen vil blive søgt etableret. Jeg ved, at der stadig er nogen bekymring i skibsfartskredse, og at man er bange for, at det ikke skal blive de egentlige udsendelser fra Danmarks radio, de får. Derfor vil jeg gerne bede ministeren om lige at uddybe dette spørgsmål.

Jeg kan ikke dele hr. K. Helveg Petersens synspunkter med hensyn til radiatorådet. Jeg anser det for en fordel, at ordningen med tilforordning af såkaldt sagkyndige bliver bragt til ophør, og jeg mener ikke, at det skulle kunne give politisk slagside, at folketinget får en øget indflydelse på radiatorådets og dermed på programudvalgets sammensætning. Tværtimod tror jeg, at denne tværpolitiske indflydelse vil kunne bibringe en bedre balance i udsendelserne, end man har kendt i de senere år, og det er i højeste grad tiltrængt med mere alsidigt sammensatte programmer og med større hensyntagen til andre grupper end dem, der i øjeblikket råder på bjerget.

Disse problemer blev fremhævet ved første behandling, og jeg skal derfor ikke her komme nærmere ind på dem nu, blot udtrykke ønske om, at programudbuddet vir-

[Ellen Strange Petersen.]

kelig må blive mere alsidigt. Rigtig alsidighed og frie valgmuligheder får man først, når monoopolet er brudt og andre end de udvalgte får en chance for at komme til orde i æteren.

Det var nær ved, at dette lovforslag var kommet til at ligge sommeren over. Det, der i sidste øjeblik bragte det igennem til vedtagelse med de foretagne rettelser, var ankenævnet. Der er enstemmig forståelse for, at et ankenævn er påtrængende nødvendigt. Der kan nævnes mange eksempler på uhyrligheder i udsendelser, som formentlig i fremtiden vil kunne påtales og bremses, og mange mennesker er blevet helt urimelig dårligt behandlet. De får nu en instans, hvortil de kan rette deres klager, og det mener vi i højeste grad er påkrævet.

Ikke mindst på grund af denne hårdt tiltrængte nydannelse vil jeg gerne anbefale lovforslaget til vedtagelse.

Johan Philipsen: Må jeg først sige nogle ord om ændringsforslagene. De bestemmelser, der var foreslået om lokal radio- og fjernsynsvirksomhed, er jo taget ud af lovforslaget og erstattet af et enstemmigt ønske om iværksættelse af nogle forsøg.

Forud for denne beslutning var der flere hensyn at tage. For det første må man vel sige, at en udsættelse vel i realiteten er forkert, fordi vi er inde i en meget hurtig udvikling med hensyn til etablering af kabelanlæg, hvorfor det i mange henseender måske kunne være ønskeligt at have visse bestemmelser. Men de andre hensyn, der tæller den anden vej, var så langt de stærkeste, og jeg nævner et par af dem. Vi har et udpræget behov for mere viden om, hvordan det kan gøres, også et behov for at vide, hvad det vil koste, og jeg kan ikke se, at amter og kommuner i øjeblikket har noget latent behov for flere udgifter. Disse forsøg kunne også bruges til at komme videre i overvejelserne om visse minimumsbestemmelser vedrørende den tekniske standard, som vi efter min opfattelse også har behov for, inden vi skal skrive de endelige bestemmelser.

Må jeg om ændringsforslag nr. 6 til § 7 sige, at formuleringen i ministerens oprindelige forslag var jo, som det fremgår af fremsættelsestalen og i øvrigt af førstebehandlin-

gen, ikke tænkt som en ændring af de nuværende forhold, men da der var nogle, der misforstod det, er det ændret, og det takker jeg for. Det er hermed fastslået, at man uforandret skal stræbe imod alsidighed.

Ændringsforslagene har muliggjort, at lovforslaget bliver gennemført i år, og jeg takker ved denne lejlighed alle, også ministeren, for medvirken til, at det har været muligt at gennemføre det. Jeg skal anbefale at stemme for de af ministeren stillede ændringsforslag og anbefale at stemme imod de af mindretallet, hr. K. Helveg Petersen, stillede ændringsforslag.

Må jeg her ved anden behandling gøre nogle ganske få generelle betragtninger. Venstre har ikke tabt det mål af syne, som hedder monoopolets ophævelse. Venstre vil, når forsøgene er forbi, arbejde for, at vi får så frie forhold på kabelområdet, som det måtte være muligt. Må jeg om § 3 henvise til de bemærkninger, jeg kom med ved første behandling, og kun for en ordens skyld gentage, at jeg stadig væk ikke tror, at det med denne lov eller de bestemmelser i fællesantenneloven, som bestemmelserne jo i realiteten afløser, er muligt at forbyde folk og foreninger, der etablerer kabelanlæg, at bruge disse kabelanlæg til det, de måtte kunne blive enige om. Når jeg ikke har rejst dette spørgsmål i udvalget, er det, fordi jeg ikke ville forsinke lovforslagets vedtagelse.

Man kunne rejse det generelle spørgsmål yderligere: hvad får vi så ved disse lovændringer? Vi får for det første mulighed for, at søfolk kan få del i nogle af Danmarks radios udsendelser. Vi får visse problemer løst på undervisningsområdet. Jeg skynder mig at tilføje, at jeg selvfølgelig er vidende om, at en egentlig løsning af dette problem forudsætter ændringer i ophavsretslovgivningen.

Hovedsigtet med denne lovgivning er jo et forsøg på at løse to problemer.

Jeg ved, at mange i huset føler, der er en vis afstand imellem radiatorrådet og husets mange medarbejdere. Nu får medarbejderne to repræsentanter i rådet. Jeg beder ministeren her fra denne talerstol bekræfte den aftale, vi har truffet, at de, der kan vælges og kan stemme på dette område, det er husets fastansatte medarbejdere, herunder også den meget store gruppe, som vi i daglig tale kalder LO-gruppen. Endvidere beder

[Johan Philipsen.]

Jeg ministeren bekræfte, at der skulle foretages urafstemning og anvendes en forholdtalsvalgmåde af en eller anden art.

Jeg har egentlig lyst til ved denne lejlighed at komme med en generel bemærkning, rettet til husets mange medarbejdere. De har i dette hus brug for organisationer til at forhandle løn med Danmarks radios ledelse og dermed også med radiorådet. Jeg henstiller — andet kan jeg selvfølgelig ikke — beskeden og høfligt, at medarbejderne, når de nu får to medlemmer af radiorådet, tager et vist hensyn, så at vi ikke kommer til at opleve en konflikt imellem de to funktioner, som nogle af husets medarbejdere skal udføre, nemlig at være medlemmer af rådet og formand for diverse organisationer. Det skulle altså glæde mig, hvis denne nyskabelse kommer til at fungere efter hensigten.

Det andet problem er den afstand fra seere og lyttere til ledelsen, som har været så ganske åbenbar i den tid, vi har bag os. Nu får vi rettet det misforhold, at nogle medlemmer af radiorådet ikke har været medlem af programudvalget, hvorved de i en vis forstand — vel ikke juridisk, men dog moralsk — har kunnet unddrage sig det ansvar for det samlede programudbud, som de rent juridisk har. Nu bliver alle medlemmer forpligtet; de bliver også forpligtet til at hjælpe med til at dække den kløft, der har været mellem husets øverste ledelse og den almindelige lytter og seer.

Og så deltager formanden for det lokale programudvalg i et antal møder årligt, formentlig et sted mellem tre og fire årligt, med folk, der bliver valgt de steder, hvor lyttere og seere bor. Jeg håber, dette vil være medvirkende til, om end ikke helt at eliminere, så dog at mindske den afstand, der er så åbenbar i øjeblikket.

Jeg havde gerne set repræsentanter for lytterorganisationer direkte i radiorådet. Det har vi ikke fået. Det tager jeg til efterretning med sætningen: noget kan man jo få, andet må man miste, hvis vi skal blive enige om det.

Om radionævnet kun nogle enkelte bemærkninger. Vi har jo hørt om en fornemmelse hos mange, at Danmarks radio ved enkelte udsendelser — for mere har det jo ikke været — har trådt enkelte privatpersoner for nær, efter min mening unødvendigt;

det havde ikke været nødvendigt. Den sidst afholdte konference i radiohuset gav mig egentlig den opfattelse, at vi relativt hurtigt kan få nogle radiorådsvedtagelser, der i nogen grad kan bøde på det forhold, og at vi altså om kort tid får nogle regler, der er bedre end de hidtidige. Så får vi et radionævn, der kan foranledige, at alle i dette land kan få en sag uvildigt behandlet. Det er også en af de ting, jeg stiller forhåbninger til.

Jeg vil slutte med at sige, at vi har et monopol. Vi skal af økonomiske og andre grunde leve med det monopol, og vi skal administrere det monopol på en skikkelig måde. Jeg anser de ændringer, der sker i ansvarsfordelingen for udsendelserne, for at være et egnet instrument til at få en bedre gang på mange ting.

Jeg skal på venstres vegne anbefale ministerens ændringsforslag og i øvrigt anbefale lovforslaget til vedtagelse ved tredje behandling.

Bernhard Baunsgaard: Formanden for kulturudvalget udtalte lige før, at dette var et skoleeksempel på det samarbejdende folkestyre. Jeg kan ikke være helt enig med formanden i denne betragtning, for der burde jo nok have været noget mere tid til at gennemgå disse ting. Hvis formanden gerne vil have et eksempel, må jeg pege på, at sådan som forslaget nu er ændret, har man fastholdt, at de i § 11 omtalte amtsprogramudvalg skal holde møder med programudvalget. Vi har ikke haft tid til at slå op og se, at programudvalget er forsvundet under udvalgets arbejde. Det burde jo nok rettes, inden vi vedtager det her, for den rigtige formulering vil jo være: møder med radiorådet i dets egenskab af programudvalg.

Men det er i hvert fald et kompromis, der er fremkommet ved, at flere har måttet bøje sig. Der er ting i det, som jeg er meget glad for; der er ting i det, som jeg er mindre glad for, og der er andre ting, som jeg helst ikke havde set.

Måtte jeg nævne de ting, som jeg synes er gode? Det er, at Danmarks radios medarbejdere bliver repræsenteret i radiorådet. Jeg tror, det er en god ting, at man drager medarbejderne ind, sådan at medarbejderne får en fornemmelse af de vanskeligheder, virksomheden kan have. Det er noget, der gæl-

[Bernhard Baunsgaard.]

der andre steder, men det gælder også i høj grad i Danmarks radio, så jeg håber på — jeg kan desværre ikke sige, jeg er sikker på, men jeg håber på — at forhold som dem, vi oplevede, hvor Danmarks radio måtte se, at den pludselig var ramt af en strejke, for fremtiden kan undgås.

Jeg er også glad for, at vi gennemfører kap. 3, §§ 16, 17, 18 og 19, om det, der kaldes radionævnet, og som er en ankeinstans. Radiorådet modtager jo i årets løb adskillige klager over programmerne. Nogle af disse klager er alvorlige, men i betragtning af antallet af udsendelser egentlig ikke noget stort tal og bestemt ikke noget, man behøver at være meget stærkt foruroliget over i Danmarks radio. Men der er klager over udsendelserne, og jeg tror, erfaringerne har vist — og her tænker jeg ikke i særlig grad på erfaringerne i radiorådet, men erfaringerne, sådan som vi alle har gjort dem i vores virke — at det er bedst, at klagen til syvende og sidst kan afgøres af en institution uden for den, som klagen går ud over. Derved sikrer man bedst en god behandling af klageren. Det er jeg også glad for bliver gennemført, og jeg kan godt sige, at personlig mener jeg, at gennemførelsen af radionævnet er så væsentlig, at den for mig kan få mange kameler til at glide ned.

Blandt de kameler, som skal glide ned, er § 11, der handler om de amtskommunale programudvalg. Jeg finder, at der ville have været en solid baggrund for disse udvalg, hvis ministeren havde fået gennemført sit oprindelige forslag, hvori der står, at man kan oprette kommunale eller amtskommunale udsendelser via kabel, tv og radio. Ved at denne del af forslaget falder bort, frygter jeg for, at disse amtskommunale programudvalg, vil komme til at svæve i luften. Deres naturlige virkeområde ville naturligvis have været de lokale udsendelser. Nu skal de tage sig af landsudsendelserne. Vel, ministeren kan naturligvis være optimistisk, og udvalgsflertallet, der så helhjertet er gået ind for denne bestemmelse, kan også være optimistisk og regne med, at man ude i disse lokale programråd vil føle, at det hele er umagen værd. Man kan ikke fjerne denne frygt hos mig for, at man bliver frustreret derude, men jeg kan jo være from og ønske

og håbe, at jeg tager fejl — jeg tror det desværre ikke.

Med hensyn til sammensætningen af radiatorådet er forholdet jo det, at der på dette punkt ikke sker nogen forandring i forhold til det bestående, bortset fra den bestemmelse, som jo er ny, og som mit parti ikke i særlig grad har arbejdet for, men som vi har accepteret, nemlig den, at radiorådet skal fungere som programudvalg, og at de tilfornordnede dermed falder bort.

Jeg skal slutte disse betragtninger med at sige, at ankenævnet eller radionævnet, som det hedder, for mig er en glædelig nydannelse, og en glædelig nydannelse er det også, at medarbejderne bliver repræsenteret. For at sikre dette har vi måttet gå med til en del, men sådan er det jo altid, når der sluttet et kompromis.

Poul Dam: Efter den omhyggelige omtale af de forskellige ændringsforslag, som de tidligere ordførere har givet, kan jeg vist nøjes med for god ordens skyld at konstatere, at også socialistisk folkeparti støtter de ændringsforslag, som er stillet af ministeren, og vil gå ind for lovforslagets vedtagelse ved tredje behandling.

Erhard Jakobsen: Må jeg begynde med at sige, at jeg har sympati for de betæneligheder, som hr. K. Helveg Petersen har ført frem. Jeg tror selv, det havde været klogt, om udvalget ikke havde gjort sit arbejde færdigt nu. Må jeg dog skynde mig at sige, jeg ønsker ikke hermed at deltage i det kor, som mange mennesker starter rundt omkring med at fortælle, at der jaskes love igennem. Det er bestemt ikke mit indtryk, at dette udvalg på nogen som helst måde har jasket. Jeg har selv de bedste erfaringer, fordi jeg som formand for Aktiv Lytterkomité havde lejlighed til at være hos udvalget, og jeg havde et tydeligt indtryk af, hvor seriøst man har arbejdet med tingene.

Må jeg i den forbindelse sige, at jeg havde den glæde hos udvalget at finde forståelse for et materiale, som Lytterkomiteen lagde frem, et materiale, der har fået flere medlemmer af folketinget til senere at sige til mig: vi havde aldrig troet, det var så skrappt. Jeg siger det med en venlig hilsen til kulturministeren, som, da vi havde den

[Erhard Jakobsen.]

principielle debat her i folketinget, sagde: det er ikke dokumenteret, at der føres propaganda i Danmarks radio. Ministeren kan ikke læse 3 sider af vor klage uden at konstatere, at der i allerhøjeste grad er tale om propaganda i Danmarks radio.

Jeg siger ikke dette for at forstyrre idyllen i udvalget, men jeg bliver nødt til at sige: det er mit indtryk, at man er nået frem til enighed på den måde, at man er gået uden om det allervæsentligste problem som katten om den varme grød. Jeg siger det igen ikke for at bebrejde udvalget noget, for jeg tror, det er noget, der egner sig til kommissionsbehandling og ikke til udvalgsbehandling. Over hele Europa diskuterer man i dag mediehistorierne, ikke mindst radio og tv, og ikke mindst radio og tv, som ejes af staten.

Alsidighedsbegrebet diskuteres rundt omkring. Det er knap nok berørt i udvalgsbetænkningen. Jeg hører til min glæde, at udvalgets medlemmer har konstateret, at holdningen til alsidighed efter det nye lovforslag skal være den samme som tidligere, altså ingen afsvækkelse, og derfor vil jeg da gerne sige straks: jeg stemmer for ændringsforslagene, jeg stemmer for lovforslaget. Men jeg sætter min lid ikke til radionævnet, for jeg kan overhovedet ikke se, hvordan i alverden det skulle kunne overkomme det arbejde. Når jeg tænker på, hvilket arbejde min komité's medlemmer har haft med at fremsende klagen; når jeg tænker på, at radiatorådet var 4 måneder om at svare på den klage, og det var bare én klage over 11 udsendelser, hvordan i alverden skal så et ankenævnt på 3 mennesker være i stand til at komme igennem noget af alt det her? Men det egner sig igen til kommissionsbehandling, og jeg vil gerne spørge ministeren, om ministeren ikke mener, at den radiokommision, man havde i sin tid, kun gjorde én side af sagen færdig, en hel masse tekniske ting. Tilbage står hele det store problem: hvem skal i virkeligheden bestemme, hvilke programmer der skal gå ud igennem radio og tv? Hvad må der siges i radioen? Hvordan er medarbejdernes stilling?

Jeg ser til min glæde — jeg hører det fra hr. Johan Philipsen, jeg har hørt det fra hr. Ib Thyregod på lyttermødet — at man er i færd med at lave publiceringsregler for

Danmarks radio for hele programvirksomheden i almindelighed. Det glæder jeg mig over. Jeg har også med glæde set hr. Ib Thyregod fremhæve, at det direkte var Aktiv Lytterkomité's klage, der gav anledning til, at man for første gang skriftligt fik fastslået én publiceringsregel. Man har haft den stiltiende før, men nu står den skrevet. I radiatorådets svar til Lytterkomiteen hedder det: man erkender, at der i almindelighed, som hovedregel, ikke må rettes angreb på personer, institutioner og firmaer i radioen, uden at de angrebne får lejlighed til umiddelbart og på lige fod med kritikerne at svare igen. Det er første gang, det er fastslået skriftligt.

En anden regel fik vi også fastslået. Generaldirektør Sølvhøj har ved et tidligere lyttermøde udtalt, at de enkelte medarbejdere ikke har lov til at bruge Danmarks radio til at udtrykke deres egne meninger og hverve tilhængere for deres egne synspunkter. Jeg tør svagt antyde, at der er et par medarbejdere ved Danmarks radio, som trænger til at få det at vide. De har direkte i landets aviser bekendtgjort, at de skulle nok bestemme, hvilken holdning der skulle være i de programmer, de har med at gøre. Nu har radiatorådet sagt: det må I ikke. Jeg vil gerne understrege, at det må naturligvis være folketingets holdning. Det kan aldrig være meningen, at nogen medarbejder ved Danmarks radio kunne betragte radio og tv som sit lille private foretagende, hvor det, han mener om krigen i Vietnam eller om saneringen på Christianshavn, er noget, der skal frem for enhver pris. Han eller hun er ikke sagkyndig, har ingen speciel viden om disse ting. Man skal værsøge kalde på de sagkyndige og lade dem komme ind. Det er nu fastslået, og det synes jeg er meget glædeligt. Jeg sætter min lid til, at radiatorådet nu for alvor vil diskutere publiceringsregler for den samlede programvirksomhed.

Og må jeg så her lige minde om, hvad vi førte frem over for udvalget, tre krav, som bør stilles i disse publiceringsregler til medarbejdere, til udsendelserne:

Punkt 1: kravet om fairness. Det er det, radiatorådet har besvaret: der må ikke rettes angreb på personer osv., som jeg nævnte før.

Punkt 2: krav om upartiskhed. Hvad vil det sige? Ganske enkelt, den enkelte medarbejder

[Erhard Jakobsen.]

bejder må ikke, hverken direkte eller indirekte, gennem udsendelsens tilrettelæggelse tage parti i kontroversielle spørgsmål. Det bør følge af, at Danmarks radio er en statsradio, og at staten ikke officielt tager standpunkt til kontroversielle spørgsmål.

Punkt 3: saglighed. Det lyder som en frase, men det skal forstås på den måde, at ingen oplysninger må komme ud igennem radio og tv, som ikke er checket af i forvejen. Det er begrundet med, at hvad folk hører i radioen og ser i tv, tillægger de en slags statsgaranti; det tror de er noget, der er undersøgt. Når en statistik refereres, så tror folk, den er rigtig. Derfor bør Danmarks radio og tv ikke lægge navn til hvad som helst, der har stået i aviserne. Det må checkes af en ekstra gang.

Det er for mig tre eksempler på, hvad jeg mener radiorådet bør indføre i publiceringsregler.

Og så endelig det sidste: jeg mener, vi trænger til specielle regler for forbrugerudsendelser. Vi har i vores henvendelse til radiorådet, og vi har nævnt det i udvalget, fremført eksempler på, hvordan en bestemt medarbejder ved Danmarks radio har behandlet nogle mennesker fuldstændig efter forhørsmetoder. Medlemmer, der ønsker det, kan få et eksemplar af vor klage; de vil blive rædselsslagne over, at en medarbejder ved Danmarks radio over for to mennesker, der er inviteret ind, anvender en tone, som om vedkommende var til tredjegrads forhør — hvis sådan noget ellers findes. Dette må være ganske utilladeligt.

Jeg håber, at radiorådet med den nye radiospredningslov i hånden, med klagenævnet i baggrunden, vil tage hårdt fat på disse områder. Så først kan radiorådet løse sin opgave.

K. Helveg Petersen: Jeg vil gerne begynde med at beklage, at flertallet er blevet enig om, at vi nu skal låse os fast til en radioordning, der vil gælde for en årrække. På et vist tidspunkt var der i udvalget enighed om

med ministeren, at man skulle forhandle videre i sommerens løb med henblik på at gennemføre loven i løbet af efteråret. Det ville give os mere tid til at tage en lang række vigtige spørgsmål op til en grundigere behandling, og vi ville endda kunne nå det så betids, at loven kunne træde i kraft den 1. april 1974, svarende til det, der er sigtet i lovforslaget. Men der er altså sket det, at man under mit fravær ved Europaparlamentsmøder på ny har taget sagen op i udvalget, og nu skal altså loven gennemføres. Det skete på basis af ønsket om at få ankenævnet med, en tanke, jeg kunne slutte mig, uden at det skulle betyde, at vi så skulle ud i den revision, der ville binde os for en årrække.

Når jeg siger, at det binder os, skyldes det § 11. Som det allerede er sagt fra ordførerside, drejer denne paragraf sig om nedsættelsen af lokale programråd. Jeg ved ikke, hvor mange medlemmer der bliver i disse programråd, men jeg vil da tro, der bliver 300-400 mennesker i alt i det mindste. Det vil sige, at får man nedsat disse programråd, vil man ikke i løbet af et år kunne gå hen og foretage ændringer. Så er der lagt en struktur, der binder for en årrække. Det er min betænkelighed.

Der blev holdt et udvalgsmøde, da jeg kom hjem, og jeg forelagde mine synspunkter. Der blev holdt et møde med ordførerne, men der var ikke noget at gøre. Man ville nu gennemføre lovforslaget med de bindinger, jeg her har omtalt. Og så måtte jeg fremsætte mindretalsudtalelse og forslag til nye paragraffer, og det rejser altså den principielle debat, som jeg mener vi skal tage.

Jeg mener, vi må gøre os klart, at om ikke vi tager den her i salen, så vil vi få den ude over landet. Jeg mener, vi må diskutere, om det er rigtigt og rimeligt, at vi fortsat skal have et radioråd af den størrelse, som vi har nu, og med den sammensætning, som rådet har. Efter de tilføjelser, der er sket i lovforslaget, kommer vi nu op på 22 medlemmer i radiorådet, heraf er de 17 udpeget af folketinget. Mon det ikke snart er tilstrækkeligt?

[K. Holveg Petersen.]

Skal vi længere? Skal samtlige 22 udpeges af folketinget? Det er en ordning, som stammer fra 1959.

Jeg kunne godt redegøre for det historiske udgangspunkt for det, men skal lade det ligge og blot sige, at jeg mener, vi må gøre op med den sammenblanding af lovgivning og administration. Det kan ikke være rimeligt, at vi har den politiske dominans i radio-rådet. Hvis man siger til mig: ja men folketinget må da have med disse ting at gøre, svarer jeg: ja, selvfølgelig må folketinget have med disse ting at gøre, men det kan folketinget jo få gennem debatter her i salen. I mit mindretalsforslag rummes der netop den tanke, at man på basis af redegørelser fra styrelsen skal føre diskussioner her i folketinget om, hvorvidt Danmarks radios samlede virksomhed svarer til den formålparagraf, der findes i loven. Her er stedet, hvor man kan diskutere hovedlinjerne. Det kan ikke være rigtigt, at folketinget er blandet op i tekniske detaljer i den daglige forvaltning. Lad folketinget dog hæve sig op til at være det organ, det bør være, det, der vurderer: hvordan fungerer denne institution, som Danmarks radio er?

Jeg har foreslået, at den egentlige styrelse skal være på 7 medlemmer, og jeg har også angivet, hvordan den burde sammensættes: 3 udpeget af det repræsentantskab, jeg skal omtale om et øjeblik, 3 udpeget af ministeren og så 1 udpeget af medarbejderne ved Danmarks radio. Det giver en styrelse på 7, og denne styrelse skal så varetage de funktioner, som i dag er tillagt radiorådet.

Mindretalsforslagene går videre ud på, at der ved siden af styrelsen etableres et repræsentantskab, som jeg i forslaget kalder radio-rådet, bestående af op til 60 medlemmer, repræsenterende alle sider af samfundslivet, de forskellige egne af landet, de forskellige befolkningsgrupper, hvorved der opstår et forum for diskussion af programmer. Der er i forslaget også nævnt, hvorledes man kan lægge en ganske bestemt kompetence hen til dette repræsentantskab, så at det ikke bare bliver en kaffeklub, men et sted, hvor man kan diskutere sæsonplaner, kan fremlægge synspunkter og ideer over for styrelsen og kan nedsætte ad hoc-udvalg, der kan tage stilling til, hvordan bestemte samfundsop-

gaver er behandlet i Danmarks radio og fjernsyn.

Der er for mig ikke den mindste tvivl om, at sammensætter vi et sådant organ af mennesker, der virkelig er engageret i at gøre dette medium til et medium for folket, til et effektivt fungerende medium, til et medium, der er udtryk for brede synspunkter, der råder rundt om i landet med hensyn til, hvad der skal bringes, da vil man have skabt et organ, fra hvilket der kan udgå inspiration og nye initiativer. Og det er jo det, man trænger til. Det er ikke nok, at man stiller forslag om at nedsætte et radio-ankenævn. Jeg kan godt tilslutte mig tanken, men det er jo ikke nok. Det drejer sig om klager over, om personer er hængt ud. Det spørgsmål skal også løses, men det afgørende er jo de tabte muligheder. Hvad kunne der være bragt? Hvordan får man nye ideer og synspunkter ind i hele den virksomhed, som Danmarks radio er? Var det dog ikke værd at gøre et forsøg? Skal vi da stadig være fastlåst til en ordning, der er blevet til under helt andre forudsætninger? Der er jo ikke den mindste tvivl om, at der opstår en ny dynamik, hvis man går over til denne forandring. Hvorfor er man så ængstelig for det? Tænk dog på, hvor tilfældigt den nuværende ordning blev til. Det er da helt urimeligt, at man så er fastlåst til den. Derfor forstår jeg ikke, at man ikke kunne gå med til, at vi i sommerens og efterårets løb diskuterede dette videre for at finde frem til en ny løsning på et tidspunkt, hvor vi står over for en udvikling, der på hele dette område er så stærk.

Må jeg så med hensyn til programrådene sige et par ting, for det er jo flere gange blevet sagt til mig, at dette forslag med repræsentantskabet, det kan man ikke have med at gøre, for vi har så mange eksempler på, at det ikke fungerer. Hvad er det, man foreslår? Ja, man foreslår, at der i samtlige amter skal oprettes programråd, og ministeren siger i bemærkningerne, at disse programråd skal kunne rådgive regionalradioerne. Derved indfører man altså et problem, som jeg ikke ved om man har klaret. Hvilken kompetence har disse råd over for regionalradioerne?

Det er den ene ting.

Men så vil de også kunne fremføre syns-

[K. Høvelg Petersen.]

punkter over for det landsdækkende programudvalg. De kan fremføre synspunkter, og det kan de gøre ved, at de får lov til at komme ind og deltage i radiorådets, lig med programudvalgets, møder. Efter regler, der fastsættes af radiorådet, kan de altså få lov til at fremlægge deres synspunkter, men de har ingen stemmeret. De kommer ikke med til alle møderne. Hvordan tror man det vil komme til at fungere? Tror man da virkelig, man vil være tilfreds med at rejse til København en gang imellem for at forelægge sine synspunkter?

Dernæst siger ministeren, at man vil mene, at 10-20 er et passende antal. Tror ministeren virkelig, man kan holde det på det antal? Jeg tror, man får bredere repræsentantskaber, for det er da klart, at der vil opstå pression for at komme med ind i det organ, der skal diskutere disse ting. Det bliver da ikke 10 eller 20, det bliver 30-40, man får. Det anser jeg for temmelig givet.

Og så ved jeg ikke, hvordan man i øvrigt vil få det til at fungere. Hvad skal man egentlig tage sig for? Drejer det sig ikke om de almene udsendelser? Er det ikke noget fælles for hele landet, man skal diskutere? De allerallerfleste udsendelser, vi har, er dog almene. Ja vi har jo Landet Rundt i tv, vi har regionalradio, men dermed er de interesser jo også tilgodeset. Men de allerallerfleste udsendelser gælder for os alle sammen. En fodboldkamp har vel omtrent samme interesse i Ringsted som i Ringkøbing. Det går jeg ud fra. Og er der teaterudsendelser, er det aktualitetsudsendelser, er det Horisont, må det være for hele landet, men nu regionaliserer man det altså, og det vil sige, at man sådan set siger til disse udvalg, det drejer sig om: få det, som man beskæftiger sig med på jeres egn, specielt frem. Det bliver en slags egnsudviklingspropaganda. Det kan være udmærket, men det kunne jo komme på anden vis igennem den repræsentation, som det råd, jeg foreslår, det repræsentantskab, som jeg foreslår, ville kunne inddække.

Jeg synes, at er der noget, der er uklart, så er det, hvordan hele dette maskineri skal komme til at fungere. Og det vedtager man nu formentlig ved tredje behandling på fredag. Nu skal det sættes i gang med det resultat, at man ikke kan ophæve det i nær

fremtid, selv om man havde ønske om det. Er det nu rigtigt? Var det ikke rigtigt at benytte sommertiden og efteråret til at diskutere mere grundigt igennem, om vi nu også har fundet en løsning, der er rigtig? Er det rigtigt at gøre det her i slutningen af folketingsåret, blot fordi den skal være færdig? Og vi kunne jo nå det alligevel, så loven kunne træde i kraft fra 1. april 1974. Hvad haster vi så efter?

Jeg henstiller altså, at man overvejer endnu en gang, om man ikke burde udsætte dette her, så vi får tid til at diskutere disse ting grundigere igennem.

Jeg har ikke mere tid til rådighed. Jeg vil blot sige, at det har virkelig for mig været en skuffelse, at det ikke var muligt at få gehør for de synspunkter, jeg har lagt frem. Det er den vigtigste kulturpolitiske lov, vi har, og det er et af de vigtigste lovgivningsanliggender, vi overhovedet beskæftiger os med. Det er et lovgivningsanliggende, der direkte og indirekte berører praktisk taget hele landets befolkning fra morgen til aften. Har det nogen hast med at køre igennem med en ordning, som vi ikke har diskuteret ordentligt igennem?

Jeg tror, vi skal give os tid, og jeg håber meget, der vil blive mulighed for, at vi imellem anden og tredje behandling kan nå frem til enighed om, at vi vil bruge sommeren og efteråret til at diskutere tingene igennem.

Overgaard Nielsen: Jeg kan fuldt og helt tilslutte mig det, hr. K. Høvelg Petersen har sagt her, og jeg beklager det på det alvorligste, hvis man ikke følger opfordringen til at bruge sommeren til virkelig at diskutere disse ting igennem. Jeg tror, de er så alvorlige, som hr. K. Høvelg Petersen gav udtryk for.

Jeg vil gerne tage et par sider af det op. Det såkaldte radiooprør i slutningen af 1950'erne var jo først og fremmest rettet imod politikeres, altså folketingsmedlemmers, medlemskab af radiorådet, og udviklingen siden synes at have bevist, at de synspunkter, som der kom til orde, de var rigtige.

Det er blevet sagt om radiohuset, at det er mere politiserende end Christiansborg, og det er jo ikke så lidt. Så kan man vel uden overdivelse sige, at det må være det mest politiserende hus i dette land. Jeg tror, det

[Øvergaard Nielsen.]

er forkert, at folketinget og folketingets partier på forhånd binder sig til, hvad der sker i Danmarks radio, og dermed afskærer sig fra den selvstændige kritik af det, der sker, som hr. K. Helveg Petersen har peget på nødvendigheden af.

Nu peger man på disse amtsprogramudvalg som en fornyelse, måske til afhjælpning af noget af det, jeg her har kritiseret. Men hvad er det, der sker med disse lokale programudvalg? Der sker jo det, at dér vil også politiske interesser blive varetaget. Dér vil også en række mennesker med et lokalt ansvar på forhånd binde sig og afskære sig fra kritik af det, der derefter sker. Det vil blive snævre lokale interesser, det vil blive interesser, som i forvejen kan varetages af regionalradioerne; det er næsten et udtryk for det samme, som i meget gamle dage skete, når et folketingsmedlem forlangte, at ekspressen skulle standse ved trinbrættet i hans valgkreds. Jeg kan ikke se, at dette vil være en forbedring for de almene, de landsdækkende, udsendelser i Danmarks radio. For disse lokale udvalg har jo ikke alene ret, men de har ligefrem pligt til at varetage lokale interesser, ganske ligesom de politiske repræsentanter i radiorådet ikke alene har ret, men også pligt til at varetage deres interesser. Jeg finder, det er helt naturligt, når de sidder der, at de gør det. Men det har bevirket det, som har ført til, at Danmarks radio er blevet kaldt det mest politiserende hus i dette land. For hver gang en stor beslutning skal tages i det hus, er jeg ikke i tvivl om, at man spørger sig selv: hvilke muligheder har vi for at få tilslutning? Og så begynder man at blande kortene og finde ud af, om det er muligt.

Fru Ellen Strange Petersen sagde, at andre end de udvalgte også må have lov til at komme til orde. Nu ved jeg ikke rigtig, hvad der menes med de udvalgte, men jeg vil da sige, at det bliver vel bare kredsen af udvalgte, der udvides, men det bliver stadig udvalgte, hvis man tænker på, at de lokale programudvalg skal ændre noget ved den situation.

Jeg må altså komme til det resultat, at folketinget ikke bør binde sig ved medlemmer i radiorådet. Det kan lyde mærkeligt i denne sal, at politikere skal ud, men jeg tror, at politikerne, folketingets medlemmer

i radiorådet, skal ud af hensyn til Danmarks radio, af hensyn til folketinget og folketingets partier, men også af hensyn til lytterne og seerne. Jeg tror, tinget endnu en gang alvorligt skulle overveje at følge hr. K. Helveg Petersens forslag om at drøfte disse ting grundigt igennem i løbet af sommeren. Jeg tror ikke, det haster så meget at få denne lov igennem.

Ministeren for kulturelle anliggender (Niels Matthiasen): Må jeg begynde med at takke udvalget for det arbejde, der er foregået i udvalget. Jeg har en bestemt fornemmelse af, at også forslaget til radiospredningslov er behandlet sagligt og grundigt, og at man nåede frem til det resultat, man er nået til, efter moden overvejelse.

Det er naturligvis sådan, at der også var ting, som jeg gerne havde set gennemført i hele deres udstrækning. Jeg har ment det rigtigt at give efter på forskellige områder, for vi har kunnet gøre det, uden at der sådan set er gået noget væsentligt fra hverken den ene eller den anden side. Det kan ikke være nogen hemmelighed, at vi i socialdemokratiet fortsat mener, at Danmarks radio må opretholde eneretten for landsdækkende radiospredning. Det vil man måske ændre fra anden side på et eller andet tidspunkt. Foreløbig er vi enige om i en forsøgsperiode, der kan strække sig over kortere eller længere tid, at bevare status quo, og vi forhindrer i hvert fald det, som jeg synes var det væsentlige, nemlig et kaos på markedet for kabel-tv og lokal-tv. Det var det afgørende. Det får vi ikke, dér får vi muligheden for at undersøge og iværksætte forsøgsperioder både på den ene og den anden måde og så se, hvad det tilsiger os, hvilket forslag vi så skal komme med, når loven skal fornys.

Jeg vil gerne sige til fru Ellen Strange Petersen, at ordningen med søfolkene vil blive søgt etableret så snart som muligt. Der er visse praktiske og økonomiske problemer, der er ophavsretlige ting, som skal diskuteres med forskellige organisationer og som må indgå i de forhandlinger, der skal føres, før man kan komme i gang, men det er da klart, at vi hurtigst muligt vil lave en fornuftig betjening af søfolkene. Det er jo ikke meningen, at de skal have samtlige Danmarks radios udsendelser, det ville nok være for meget, men vi skal altså så hurtigt som

[Ministeren for kulturelle anliggender.]

muligt se at få det etableret; det er meningen med de forhandlinger, vi har ført.

Så skal jeg sige, og det er vel til hr. Erhard Jakobsen, at formålsparagraffen for Danmarks radio, som er blevet udbygget, står i lovens § 7. Det er ud fra dette, at radiatorådet og driftsledelsen er ansvarlig over for folketinget. Jeg tror, det er noget meget væsentligt, at det er slået fast så klart, som det er.

Men så vil jeg også gerne uden at gå i enkeltheder om det, hr. Erhard Jakobsen i øvrigt sagde, sige, at den fairness og den upartiskhed, som skal vises over for så mange andre, også skal vises over for Danmarks radios medarbejdere i alle sager.

Endelig skal jeg gøre et par enkelte bemærkninger til hr. K. Helveg Petersen og også det til det, hr. Overgaard Nielsen sagde.

Jeg synes nok, hr. K. Helveg Petersen burde have anført, hvorfor sagen har fået det forløb, som den har. Jeg synes, det er væsentligt, og jeg mener, at nu er vi nået frem til et forslag, som ikke kan ændres. Der ligger en klar aftale mellem flertallet af folketingets partier, og her er vi alle bundet.

Hr. K. Helveg Petersen har i sin mindretalsudtalelse nævnt, at der burde være sket en mere tilbunds gående drøftelse af lovforslaget, end tilfældet har været. Nu vil jeg gerne sige, at det begyndte med en redegørelse, hvor vi fik indtrykkene fra de forskellige partier, noget i og for sig usædvanligt her i folketinget, dernæst fremsættelsen af et lovforslag, som havde taget hensyn til visse af de ting, der var kommet frem under redegørelsesdebatten, videre havde vi en første behandling, og endelig har vi haft udvalgsarbejdet. Jeg tror i og for sig ikke, at der er så meget mere at gå i dybden med, og jeg vil da gerne sige, at jeg, som egentlig var parat til at gå med til, at vi måske kunne have ventet, efter det, hr. K. Helveg Petersen har sagt her i dag, egentlig synes, at der ikke er nogen som helst grund til at vente. For her ligger en række uenigheder om principielle synspunkter, som vi alligevel, om vi så snakker fra nu af og gud ved i hvor lang tid, ikke bliver enige om, og så får vi i og for sig nøjagtig den samme situation som i dag. Jeg synes, det er væsentligt, at det bliver slået fast.

Jeg synes ikke, der er fremsat nye tanker

fra hr. K. Helveg Petersens side, måske med undtagelse af, at det nu slås helt fast, at der ikke må være politikere i Danmarks radios styrelse. For at tage dette punkt vil jeg gerne resumere, hvad jeg sagde i min redegørelse om, hvad jeg mente om dette spørgsmål, og det jeg mener fortsat, at en styrelse med folketingsrepræsentation er det bedst tænkelige værn over for ikke-politiske presionsgrupper. Jeg mener endvidere, at partiernes repræsentanter i radiatorådet har vist sig at være i stand til at afbalancere hinanden på en måde, som har afskåret enkelte politiske partier fra at opnå specielle fordele i forholdet til Danmarks radio. Selv en så kaldt upolitisk styrelse vil nødvendigvis bestå af mennesker med en eller anden politisk overbevisning. Denne overbevisning ville let komme til at virke i det skjulte, og man ville ikke have nogen sikkerhed for en afbalancering af de forskellige politiske synspunkter.

Et meget væsentligt punkt i lovforslaget, som ikke er berørt af de fremsatte ændringsforslag, er den klare fremhævelse af Danmarks radios selvstændige status, ikke blot på det programmæssige, men også på det økonomiske område. Det er efter min opfattelse en helt nødvendig konsekvens af bestemmelserne om denne selvstændighed, at folketinget kan have tillid til Danmarks radios styrelse. Som jeg også sagde i min redegørelse i sin tid, er nødvendigheden af folketingets tillid det stærkeste argument for folketingsmedlemmernes tilstedeværelse i selve radiatorådet.

Jeg kan ikke være enig med hr. K. Helveg Petersen i, at bestemmelsen om radiatorådets sammensætning harmonerer dårligt med ønsket om en klarere adskillelse mellem staten og Danmarks radio. Jeg tror, at en åbenlys og afbalanceret politisk repræsentation i rådet er den bedst mulige garanti for en sådan adskillelse. Vi må jo også nok erkende, at Montesquieus lære om adskillelsen af lovgivning og forvaltning ikke rigtig er trængt igennem her i landet. Hr. K. Helveg Petersen kender også nogle eksempler.

Jeg kan forstå, at der bl. a. også ligger et effektivitetshensyn bag hr. K. Helveg Petersens ønske om en mindre styrelse. I den forbindelse må jeg gøre opmærksom på, at det er ikke meningen at bebyrde radiatorådet med sager af mere rutinemæssig karakter og

[Ministeren for kulturelle anliggender.]

derved skabe en tung administration. Tanken er jo, at mindre principielle sager skal kunne behandles af radiatorådets forretningsudvalg og af Danmarks radios driftsledelse. Jeg har lige så lidt nu som tidligere nogen tro på, at hr. K. Helveg Petersens repræsentantskab vil kunne få nogen større værdi for programlægningen i Danmarks radio. Jeg mener ikke, at et rådgivende organ af den størrelsesorden, hr. K. Helveg Petersen forestiller sig, vil kunne få nogen virkelig indflydelse på programpolitikken. Der er efter min opfattelse mere realitet i bestemmelsen om lokale programråd, og jeg kan ikke indse, at disse råd ikke skulle kunne beskæftige sig med Danmarks radio ud fra almene synspunkter. At rådene skulle fremme en uhenigtsmæssig regionalisering, kan jeg heller ikke se.

Hertil kommer jo også det ændringsforslag, der giver hele radiatorådet en bedre mulighed for at følge med i, hvad der sker på programområdet. Og dér må jeg da sige, at man kan være from eller god som hr. Bernhard Baunsgaard, eller man kan som hr. Overgaard Nielsen sige: hvad sker der med dem? Og så giver man hele forklaringen i negativ retning uden overhovedet at give dem en chance til at komme i gang. Det kan ikke være den rigtige måde at bedømme dem på. Jeg mener, det er rigtigt, vi her har en decentraliseringsproces. Vi får muligheder for efterkritik, for ideer, når vi får en direkte kontakt ud til befolkningen, som vi ikke ville få i et håndplukket repræsentantskab på 50 mennesker, som meget let kunne blive nogle af, skal vi sige elitegrupperne i dette samfund.

Yderligere tror jeg, at det er uhenigtsmæssigt at oprette et stort rådgivende organ, der udelukkende skal beskæftige sig med Danmarks radio på et tidspunkt, hvor det bliver mere og mere påtrængende at formulere en politik på hele massekommunikationsområdet, som vi også har drøftet det i udvalget, omfattende ikke blot radio- og fjernsynsvirksomhed, men også områder som f. eks. datateknik, billedtelefon, satellittransmission og videogram. Man må heller ikke glemme bestemmelserne om lokalradio- og fjernsynsvirksomhed, selv om disse bestemmelser nu er udgået af lovforslaget og det foreløbig står åbent, hvorledes en lokal

programvirksomhed skal organiseres. Men også her er der tale om et område, der ikke dækkes af et repræsentantskab for Danmarks radio.

Jeg mener, som jeg tidligere har givet udtryk for, at man alvorligt bør overveje at oprette et kommunikationsråd, der kan beskæftige sig med hele massekommunikationsområdet. Jeg tror, at et sådant råd vil kunne få langt større betydning end hr. K. Helveg Petersens repræsentantskab og gøre et sådant repræsentantskab helt overflødigt. Det kan vi bl. a. bruge sommeren og efteråret til at diskutere, hvordan vi bedst kan komme igennem med de rigtige repræsentanter fra alle interesserede dele i befolkningen om et sådant kommunikationsråd.

Jeg kan altså ikke tilslutte mig, at der skulle være nogen grund til at fortsætte drøftelserne om radiolovforslaget på dette punkt. Jeg kan også henvise til, at revisionen af loven efter det nu fremsatte ændringsforslag skal ske i 1977-78, ikke som oprindeligt foreslået i 1978-79, og at revisionen efter al sandsynlighed kan finde sted tidligere, hvis vi kommer igennem med den lokale forsøgsvirksomhed, sådan at vi har resultater.

Jeg må altså anbefale at stemme for mine ændringsforslag og for lovforslaget som sådant og at stemme imod mindretallets ændringsforslag.

Ellen Strange Petersen: Hr. Overgaard Nielsen spurgte, hvem det var, der kunne komme til orde og hvem ikke i Danmarks radio. I den anledning vil jeg gerne fortælle en lille oplevelse, jeg har haft — den kan måske også bruges til hr. Erhard Jakobsens samling. Fjernsynet bragte en udsendelse fra Roskilde universitetscenter for et stykke tid siden. Forud for denne udsendelse blev jeg opsøgt af en free lance medarbejder med sekretær og spurgt indgående ud om, hvilken kritik det var, jeg rettede mod Roskilde universitetscenter. Jeg fortalte altså om alle de punkter, som jeg angreb centeret for, og sekretæren stenograferede det ned, så vidt jeg kunne se hvert ord. Hr. Samuelson fra det radikale venstre har haft besøg af samme free lance medarbejder med, så vidt jeg ved, samme sekretær, og han har på samme måde givet udtryk for sin kritik af centret. Men hvad kom der ud til seerne? Ja, der

[Ellen Strange Petersen.]

kom 20 minutters propagandaudsendelse fra Roskilde. Det er altså den slags ting, vi meget gerne vil have standset. Jeg tør ikke sige, at dette lovforslag virkelig er i stand til at bremse alt, hvad der bør bremses, og fremme alt, hvad der skal fremmes, men jeg tror altså, det er et skridt i den rigtige retning, og det er derfor, vi gerne vil stemme for det.

Jeg vil gerne tilføje — og det gør jeg også på hr. Robert Pedersens vegne — at vi vil da gerne gå med til en yderligere drøftelse mellem anden og tredje behandling.

Johan Philipsen: Jeg bad i mit første indlæg kulturministeren bekræfte vor aftale om stemmeret og valgbarhed vedrørende Danmarks radios medarbejdere; det beder jeg ministeren gøre.

Jeg skal sige til hr. Erhard Jakobsen — og det er ganske bestemt på egne vegne — at jeg mener ikke, radiatorådet er gået udenom som katten om den varme grød med hensyn til Aktiv Lytterkomité's klager. Men jeg må sige — også på egne vegne — at hvis vi skal behandle dem seriøst ligesom alle andre klager, så er det vældig uheldigt, at vi får dem serveret sådan i bunker; jeg er principielt ingen tilhænger af bunkebryllup og heller ikke med hensyn til klager, så jeg beder om, at vi får dem løbende.

Jeg må sige til hr. K. Helveg Petersen, at det var jo hr. K. Helveg Petersens partifælle, hr. Bernhard Baunsgaard, der først og fremmest ønskede et radionævn gennemført, og det var på hans foranledning, at aftalen om at lade lovforslaget ligge sommeren over i realiteten blev opgivet og forhandlingen genoptaget. Vi var ved genoptagelsen enige med ministeren i, at radionævnet lod sig ikke gennemføre med den nuværende lov som grundlag, og derfor måtte vi udskyde det, som det i øvrigt er nævnt her i dag, hvorved vi kom frem til det resultat, som jeg personlig er glad for.

Jeg vil gerne knytte nogle kommentarer til diskussionen om de lokale programudvalg. Vi har afholdt en lang række lyttermøder ud over landet med megen interesse fra mange mennesker, og i og for sig har disse møder været en succes, men der har klæbet et bestemt minus ved disse møder, nemlig at man gang på gang har sagt til os: ja men nu

varer det jo 5 eller 6 eller 7 år, inden vi ser jer igen. Det er mit ønske, at vi via nogle lokale folk, som vi kan møde f. eks. 3 gange årlig, kan være med til at løse nogle af de problemer, som vi altså hidtil ikke har været i stand til at løse. Det har i hvert fald aldrig foresvævet mig, at det samlede antal mennesker skulle nå op i størrelsesordenen 300-400 mennesker.

Hr. K. Helveg Petersen nævner de tabte muligheder. Jeg kan ikke se nogen væsensforskel mellem de folk, vi får spredt over hele landet, og så det repræsentantskab, mindretallet foreslår. Jeg synes også, at det, der er skrevet i mindretalsbetænkningen, i nogen grad strider mod hinanden. Nederst side 3 tales der om et repræsentantskab med en rent rådgivende funktion, og på side 4 taler man i punkt 3 om at give rådet den nødvendige kompetence. Begge dele kan i hvert fald ikke være rigtigt.

Jeg mener altså stadig væk, at sådan som situationen er, har vi gjort Danmarks radio en tjeneste og lytterne og seerne en tjeneste ved de foretagne ændringer. Der er jo intet til hinder for, når forsøgene er forbi, at vi kan bede ministeren om at genoptage forhandlingerne.

(Kort bemærkning).

Overgaard Nielsen: Jeg skal ikke trække denne diskussion alt for længe ud. Jeg tror nu, det er en dårlig tjeneste, man gør seere og lyttere.

Men det var det, fru Ellen Strange Petersen sagde, der forskrækkede mig ikke så lidt. Jeg benægter ikke, at der kan ske fejltagelser i Danmarks radio, ligesom der kan alle vegne, og som der også vil ske her, hvis vi vedtager dette forslag, men jeg ville gerne vide: hvordan vil man bremse? Er der tale om forhåndscensur? I så fald virker det meget afskrækkende på mig.

K. Helveg Petersen: Ministeren var jo meget afvisende. Må jeg sige til hans bemærkninger om aftalen, at jeg har ikke antastet, at der var indgået et forlig. Det, jeg forsøgte, var, om man i fællesskab kunne nå frem til en ændring i den aftale. Det er jo helt fair at prøve på det.

Ministeren sagde noget om politikerne i radiatorådet, som han også sagde ved første

[K. Helveg Petersen.]

behandling, og som jeg har hørt så tit: at det er det bedst tænkelige værn. Imod hvad? Hvad er det værn imod? Hvad har det været værn imod? Må vi få lidt at vide om det? Jeg erindrer jo, at radiatorådsmedlemmer gerne er de første til at klage over udsendelserne, skønt det er dem, der har ansvaret for udsendelserne. En mærkelig, næsten absurd tilstand. Jeg tror ikke, det er en rigtig ordening, og jeg ved ikke, om der er noget land, hvor man har parlamentarikere direkte i ledelsen. Er det da sådan, at der ikke i andre lande er balance i udsendelserne? Hvordan er det i Norge? Hvordan er det i BBC? Der er da ingen anledning til at komme og fortælle os, at det er den eneste måde, dette problem kan løses på.

Det er da heller ikke sådan, at det ikke kunne tænkes, at der kunne findes nogle mennesker, der kunne give den garanti. Er de da de eneste, der kan give garantien, dem, der sidder i folketinget? Skal vi da nære så høje tanker om os selv? Kunne det ikke lykkes at finde nogle mennesker, som kunne gøre det? Man har megen tiltro til, at man kan finde nogle mennesker, der nyder almindelig tillid, når der skal udnævnes et ankenævn. Da er det kriteriet: den almindelige tillid. Mon man dog ikke kunne gøre noget lignende her, hvor det drejer sig om styrelsen?

Men det er, ligesom man er låst fast. Der er en enorm konservatisme i disse maskiner. Er de en gang sat på skinnerne, så skal de løbe, og så skal argumentationen for ændringer være så enorm stærk, langt stærkere end argumentationen for at bevare ordningen.

Med hensyn til den selvstændige status kan man vist diskutere, hvor selvstændig den er, når der er en så stærk politisk dominans, om det virkelig er rigtigt — ud over formelt — at sige, at Danmarks radio er en selvstændig institution i forhold til staten, når folketinget er så stærkt repræsenteret, som det er.

Ministeren har ikke nogen tro på et repræsentantskab. Derimod har han tro på de lokale råd. Jeg fik ikke noget svar på, hvor mange ministeren mener der skal være i disse lokale råd. Tror ministeren, det kan klares med 10 eller 20? Jeg fik heller ikke nogen redegørelse for, hvordan ministeren

tror det vil forløbe, når disse formænd kommer ind i programudvalget, hvor de får lov til at komme efter radiatorådets bestemmelse. Hvordan tror man dog det vil komme til at virke? Skulle det virkelig være en ordening, der er så velfungerende i forhold til den, jeg foreslår? Man taler om, at det kan ikke lade sig gøre at få mit repræsentantskab til at fungere. Jeg har ikke noget som helst bevis for — og det er der ingen der kan give — at de lokale råd med den kombination, der er foreslået, kan få en tilfredsstillende funktion.

Jeg er glad for det, ministeren sagde om kommunikationsrådet. Jeg venter så på et udspil om, hvordan dette skal gribes an.

Må jeg sige til hr. Johan Philipsen, at det jo ikke er sådan, at jeg regner med, der nogen steder bliver lokale råd på 300-400 personer. Jeg sagde, det drejer sig vel om 300-400 for hele landet, nemlig 30-40 i de enkelte amter, og får man lavet en organisme, hvor man får mobiliseret så mange mennesker, sat dem ind i disse råd, ja, så betyder det, at man er bundet til dem i en årrække. Det er egentlig det, der er min bekymring. Kunne vi undgå § 11, kunne den udskydes, så var det til at acceptere, for så kunne vi når som helst gå til den bredere revision af radioloven.

Nu siger ministeren, at han ikke føler, der er nogen som helst chance for, at mine synspunkter kan vinde gehør. Jeg tror ikke, det er gennemprøvet fuldt ud. Jeg kan altså tage det som en afvisning fra ministerens side, men man har fra udvalgsmedlemmer dog sagt, at nu er man parat til at tage en forhandling mellem anden og tredje behandling.

Hr. Johan Philipsen var inde på kompetencen. Hvorfor skulle der ikke være kompetence knyttet til det råd? Jeg foreslår, at man lægger en række opgaver hen til dette repræsentantskab: at vælge tre medlemmer til styrelsen, at behandle sæsonplaner — jeg tror, at man vil få en behandling af sæsonplaner, der er meget grundigere end den, man giver i øjeblikket — og endvidere foreslår jeg, at man bemyndiger dette organ til at tage hvilke som helst spørgsmål af betydning for programlægningen op. Jeg tror, at på den måde vil dette organ få større betydning end det ankenævn, der stilles forslag om. Jeg nævner her igen de tabte mulighe-

[K. Helveg Petersen.]

der, alt det, der kunne bringes, den inspiration og de nye initiativer, der kunne udgå.

Hvorfor dog ikke gøre dette forsøg? Med de begrænsninger, der er for den varighed, hvormed man kan sidde i de forskellige organer, vil der jo ikke være nogen risiko at løbe. Jeg mener, at den livsvarighed, der knytter sig til de øjeblikkelige institutioner, må vi af med, og derfor har jeg foreslået treårige perioder, der kan forlænges for styrelsens vedkommende i to gange tre år, men ikke tale om, at man kan sidde der år efter år i disse organer, hvor det er vigtigt, at der er den nødvendige vågenhed, den nødvendige fantasi og den nødvendige evne til at acceptere nye løsninger.

Jeg håber, der kan komme et eller andet ud af vore forhandlinger imellem anden og tredje behandling, selv om mit håb ikke hører til de allerstørste.

Erhard Jakobsen: Jeg ville have været glad for, om ministerens bemærkninger om fairness ikke var kommet. Det interesserer mig ikke, om ministeren mener, at mine ord svarer til fairness, for mine ord her i salen hører ikke under ministerens ressort. Det, der bekymrer mig, er, at ministeren ikke synes at være så interesseret i, at fairness-reglen opretholdes i Danmarks radio, som jeg ved mange her i denne sal er det. Derfor bliver jeg nødt til at bede ministeren om at bekræfte, at han naturligvis anser det for yderst vigtigt, at man i Danmarks radio opretholder den fairness-regel, som radiatorådet i sit svar til Aktiv Lytterkomité har sagt at man bygger på, at enkeltpersoner, at firmaer, at institutioner ikke må angribes, uden at de får lejlighed til på lige fod at forsvare sig, endvidere at ministeren fuldt ud billiger generaldirektørens udtalelser om, at Danmarks radios medarbejdere ikke skal udtrykke deres egen personlige mening om tingene i Danmarks radios statsautoriserede udsendelser. Jeg bliver nødt til at få ministerens udtalelse herom, for ellers kunne ministerens bemærkning misbruges af nogle

i Danmarks radio. Jeg ved, det var en humorfyldt bemærkning, men den kan misforstås, og tingene må stå klart, når vi er færdige med denne diskussion.

Jeg beklager også, at ministeren ikke nåede at svare på, om han ikke også mener, at der kan være grundlag for et kommissionsarbejde, indtil vi skal revidere loven i 1977. Der står tilbage en lang række spørgsmål, der ikke er diskuteret. Hr. K. Helveg Petersen har nævnt nogle. Jeg ved fra forhandlingerne i udvalget, at mange var interesseret i at undersøge f. eks. den engelske kontrolordning, der opererer med ikke én aktiv lytterkomité af private mennesker, men en hel række komiteer rundt omkring i landet, der har til opgave at overvåge udsendelserne og indgive rapport. Jeg ved, at der var medlemmer af udvalget, der gerne ønskede dette undersøgt. Jeg synes nok, noget sådant kunne tages med i et kommissionsarbejde.

Til hr. Johan Philipsen: mine bemærkninger gik ikke på radiatorådets behandling af lytterkomiteens klage. Det, jeg sagde, var: udvalget har i alt fald ikke i sin betænkning taget nogen stilling til det, jeg kalder den varme grød, nemlig hvilken indflydelse de enkelte radiatorådsmedlemmer skal have på den linje, der føres i Danmarks radio. Hvor langt går deres kompetence? Hvor stor er deres mulighed for at opstille regler for, hvad der må gøres, og hvad der ikke må gøres? Og hvor stor er deres mulighed for bagefter at kontrollere, at disse regler bliver overholdt?

Jeg ved fra et halvt års arbejde med lytterkomiteen, at det kræver umenneskelige anstrengelser at følge et større antal udsendelser i Danmarks radio, nedskrive dem, analysere dem og systematisere dem og derefter klage. Men det var i virkeligheden det, radiatorådet skulle gøre.

Endelig til hr. Johan Philipsen: det går ikke at sende én klage ind ad gangen, for så får man en ordentlig skidspand i hovedet fra radiatorådet eller programudvalget. Det har vi nemlig prøvet én gang.

Robert Pedersen: Hr. Bernhard Baunsgaard kom med en meget relevant indvending i første omgang, da han sagde, at § 11 var formuleret forkert. Jeg vil meget gerne gå med til en fornyet udvalgsbehandling, så det kan blive formuleret, at formændene for amternes programudvalg deltager i møder med radiorådet i egenskab af programudvalg. Så er der sket den imødekommelse. Jeg mener, at det er korrekt, og så kan vi tage det til behandling.

Jeg vil gerne sige én ting til hr. Erhard Jakobsen om hans bemærkning i første omgang om den modtagelse, han fik i udvalget. Der var to punkter, hvor jeg kan sige at stemningen var almindelig enighed. Det ene var, at vi blev forskrækkede over, at privatpersoner kunne låne båndoptagere i Danmarks radio og gå ud og bruge Danmarks radios navn og interviewe. På samme måde skal man selvfølgelig ikke kunne låne en knippel på en politistation eller en raslebøsse hos Kirkens Korshær. Jeg mener, det er farligt. Men det kan vi jo ikke lovgive om. Vi må bare gøre opmærksom på, at vi synes, det er forkert, og i retningslinjerne for, hvordan man arbejder derude, må det slås fast, at det kun er ansvarlige medarbejdere, der kan gå rundt og handle på Danmarks radios vegne.

Det andet var dette med den varme grød. Jeg mener heller ikke, vi kan lovgive om den styrke, den kompetence og den indflydelse, de enkelte mennesker får i radiorådet. Det afhænger af deres egen indsats. Men jeg synes nok, at hr. Erhard Jakobsen overser, at radionævnet for det første har mulighed for at få sine udtalelser offentliggjort, og at det for det andet kan give Danmarks radio besked på, at den beslutning, der er truffet, skal offentliggøres på et ganske bestemt tidspunkt. I en klagesag som den, vi var enige om, og hvor vi støttede komiteens synspunkter, sagen fra Lolland, var der helt åbenbart en opgave for radionævnet. Det vil danne præcedens, at den slags misbrug af enkeltpersoner, firmaer og institutioner ikke længere kan forekomme.

Derfor synes jeg, hr. Erhard Jakobsen undervurderer den meget væsentlige paragraf, der i sig selv motiverer en ny revision så meget, at hvis det bare var den, ville hr. K. Helveg Petersen også have stemt for den.

Bernhard Baunsgaard: Jeg takker for tilsagnet om, at vi kan behandle det problem, jeg rejste, i udvalget igen.

Jeg har et par enkelte bemærkninger til hr. Erhard Jakobsen, der ikke delte min glæde over radionævnet og ikke mente, at man derigennem sikrer en bedre behandling af klager. Al erfaring viser, at det er nemmere at komme igennem med en klage, når det er et råd eller et udvalg, der er nedsat uden for den institution eller det område, hvorom klagen drejer sig. Med hensyn til det tidsmæssige, er det vist også en erfaring, at det ikke altid er det store råd, der arbejder hurtigt. Det er vistnok snarere erfaringen, at et lille råd arbejder hurtigt. Derfor er jeg optimistisk med hensyn til den beredte stilling for borgerne i dette land.

Så har jeg en bemærkning om det, hr. Johan Philipsen sagde om møder med de lokale radioråd. Ja, nu skal vi naturligvis have dem. Det kommer der til at stå i loven, ikke med min gode vilje, men det var, som jeg sagde før, en af de kameler, vi har slugt. Men det må være ganske klart, at disse møder med de lokale radioråd på ingen måde må spolere det værdifulde, der har været i de almindelige lyttermøder landet over; de må fortsætte ved siden af. De har slet ikke været nævnt heroppefra, men det er dog en erfaring, at de almindelige lyttermøder har givet radiorådet og Danmarks radio kontakt med lyttere og seere, der er ganske almindelige mennesker, som ikke er valgt til noget særligt, men som netop derfor er så værdifulde for ledelsen, for radio-medarbejderne og for medlemmerne af radiorådet at diskutere med.

Må jeg lige sige om de kulturelle udvalg eller de lokale radioråd, der skal nedsættes efter § 11, at det er overladt helt til amterne at nedsætte disse udvalg, men jeg håber meget, at amterne er så fornuftige, at de bruger deres kulturelle udvalg som lokale radioråd. Hvis amterne gør det, vil man i vid udstrækning undgå den frustration, der efter min mening er en stor fare for, fordi der ikke er et ganske bestemt afgrænset område, som disse lokale råd har ansvaret for. Hvis jeg nu skal være lidt drilsk, vil jeg sige, at jeg håber, at amterne er lidt mere fornuftige, end vi er herinde, nemlig så fornuftige, at de bruger nogle udvalg, de i forvejen har, og ikke som vi tror, at der skal

[Bernhard Baunsgaard.]

nedsættes nogle udvalg, der intet reelt får at skulle bestille.

Poul Dam: Jeg forstod på fru Ellen Strange Petersen, at hun forventede, at den nye lov ville gøre det muligt at bremse udsendelser, som fru Ellen Strange Petersen ikke syntes om. Jeg håber og tror, at resultatet bliver noget andet. Jeg håber og tror, at der fortsat vil komme mange udsendelser, der irriterer fru Ellen Strange Petersen, mange udsendelser, der irriterer mig, og navnlig mange, der irriterer hr. Erhard Jacobsen.

(Kort bemærkning).

Johan Philipsen: Jeg er nødt til at komme med en kort bemærkning, for det var jo et skrækkeligt antal medlemmer i de lokale programudvalg, hr. K. Helveg Petersen nævnte, en 30-40 stykker. Jeg har ikke i udvalget hørt nogen angivelse af tallet, men det er uoverforstået, at det skal være meget ringe. Hvis det stod til mig, skulle der ikke være mere end 3 i hvert, men 5 ville også være en nogenlunde rimelig størrelse.

Hr. Bernhard Baunsgaard misforstod mig også. Jeg agter at følge det, der står i loven, nemlig at det er formændene for de lokale udvalg, der tre eller fire gange årligt kommer til møde med radiatorådet, der nu fungerer som programudvalg. Så må de enes om hjemme, hvem de vil sende, så vi kan få nogle forsamlinger af en rimelig størrelse.

Ministeren for kulturelle anliggender (Niels Matthiasen): Jeg skal bekræfte over for hr. Johan Philipsen, at det skal være alle i Danmarks radio ansatte, enten som tjenestemænd eller på kontrakt, der skal være med til at vælge repræsentanter i Danmarks radiatoråd, sådan som vi har aftalt det.

Jeg skal blot sige til hr. K. Helveg Petersen netop det samme, som hr. Johan Philipsen var inde på om de lokale programudvalg, nemlig at meningen ikke er, at vi skal lave repræsentantskaber i hvert amt. Det er meningen, at vi skal lave et programudvalg på fra 8 til 12 medlemmer, sådan at det er et rimeligt antal, så det kan fungere praktisk. De har så mulighed for at øve efterkritik af de tre programmer og den ene kanal,

vi har, beskæftige sig med ideer og skabe en kontakt ud til bredere kredse, end vi har haft hidtil.

Med hensyn til hr. K. Helveg Petersens bemærkning, om det i andre lande var så meget bedre eller værre med selve styrelsen, må jeg svare, at det kan man ikke bedømme. Hvis man følger den udenlandske presse i Norge, i Sverige, i Tyskland, i Frankrig, i England, ja overalt hvor der findes radio og tv, ser man en evigt standende debat om programmerne, ligegyldigt hvilken ordning der findes.

Vi kunne måske sige, at vor ordning til syvende og sidst er den bedste af de ordninger, der findes, og derfor er der ingen grund til at forkaste den i den givne situation. Jeg vil gerne understrege, at gennem partirepræsentanterne i radiatorådet har man vist sig i stand til at afbalancere hinanden på en måde, som er fornuftig, og man har derved også det bedst tænkelige værn over for ikke-politiske pressionsgrupper.

Så skal jeg blot sige til hr. Erhard Jacobsen, som spurgte mig om forskellige ting, bl. a. om fairness og saglighed og hvad dertil hører, at selvfølgelig mener jeg, at det skal eksistere i radioen. Det skal også eksistere i forhold til de emner, der behandles i radioen, og det skal også eksistere i forhold til Danmarks radios medarbejdere, så ikke enkeltpersoner bliver udsat for en bestemt jagt i den ene eller den anden anledning fra andre sider. Der må være fairness og saglighed og upartiskhed i enhver henseende. Jeg vil endelig sige, at i formålsparagraffen, § 7, står der ganske klart, hvad Danmarks radio skal gøre i henseende til alsidighed, oplysning på de forskellige områder. Dernæst ligger der i denne lovgivning også, at Danmarks radio er en uafhængig institution, hvor det er radiatorådet, der skal fastsætte de regler og sikre den ledelse, der skal være. Danmarks radiatoråd og driftsledelsen er ansvarlig for, efter hvilke regler der arbejdes i programbuddet i Danmarks radio. Det har været praksis hidtil, og det bør være praksis fremover, så det ikke er folketinget, der bliver programredaktør.

(Kort bemærkning).

K. Helveg Petersen: Må jeg sige med hensyn til disse amtsudvalg, at jeg tror, man skal læse, hvad der står i bemærkningerne

[K. Helveg Petersen.]

til § 11. Jeg gad nok vide, hvem der på basis af det, der står i bemærkningerne, med nogen rimelighed kan komme og sige, at det organ, der skal skabes, kan man skære ned til et antal på 3. Der står, at man skal have repræsentation for de folkelige og kulturelle organisationer i amtet. Der står, at programrådet også bør have medlemmer, der uden at repræsentere nogen organisation eller institution alene er valgt i kraft af rent personlige kvalifikationer, og så stor der, at rådet vil kunne bestå af amtsrådsmedlemmer. Hvordan kan man få det antal skåret ned til 3? Jeg nærer ingen tvivl om, at man kommer højere op, hvad jeg heller ikke ser nogen ulykke i, men det svarer ikke til de argumenter, der føres i marken mod mit råd. Hvis ministeren ikke giver meget restriktive bestemmelser om antallet, vil disse organer svulme op. Jeg anbefaler ikke, at han gør det, men man vil få at se, at det bliver nok så omfattende udvalg, der bliver tale om.

Så vil jeg gerne sige til ministerens bemærkninger om, at der her som i andre lunde diskuterer, at det er jeg godt klar over. Men det, man ligesom har givet udtryk for, var, at vi havde en ordning, der ikke kunne gøres bedre. Det er det, jeg har antastet. Jeg synes ikke, at hele den debat og alt det, der foregår i disse år, er et godt bevis for, at vi har den bedst mulige af alle ordninger. Er klimaet, som det skal være, i radiohuset? Er det det bedst mulige klima? Det er ganske ejendommeligt for denne debat, at noget meget afgørende har været, at vi skulle have et ankenævn, der kunne gribe ind over for dem, der fornærmede nogen.

Ministeren siger, at de skal passe på hinanden, og derfor skal vi have de politiske partier. Ja men er det ikke netop vor ulykke, at vi skal gå og passe på hinanden alle sammen? Tror man da ikke, at hvis man kunne skære noget af den passeri på hinanden bort, kunne man frigøre kræfter, der set ud fra samfundsudviklingen ville være særdeles nyttige, kræfter, som jeg tror der er i radiohuset? Kald på dem. Jeg tror, vi kan gøre det ved at lave en anden ordning.

(Kort bemærkning).

Erhard Jakobsen: Kulturministeren har igen en gang langet ud efter det arbejde,

som Aktiv Lytterkomité udfører. Det skete sidste gang i en bemærkning til tv, hvor ministeren nærmest fremstillede det, som om en af hovedopgaverne var at holde Aktiv Lytterkomité's indflydelse ude. Jeg må bedrøve ministeren med, at udvalget havde en anden opfattelse af Aktiv Lytterkomité's virksomhed, og jeg bedømmer udvalgets evne til at opfatte det som lidt bedre, for udvalget har læst materialet.

Hvis ministeren ville gøre sig den umage at læse Aktiv Lytterkomité's klagemateriale, ville ministeren vide, at der ikke på noget tidspunkt er tale om angreb på personer i Danmarks radio. Det forfærdelige, Aktiv Lytterkomité gør, er at aftrykke, hvad de pågældende personer har sagt, og derefter spørge radiorådet: stemmer dette med fairness-princippet? Stemmer dette med generaldirektørens udtalelse om, at det ikke er medarbejdere ved Danmarks radio, der skal stå og sige deres egen mening? Det er, hvad lytterkomiteen har gjort. Jeg går stadig væk ud fra, at kulturministeren er enig med radiorådet i dets udtalelse om, hvad der skal forstås ved fairness, og at generaldirektørens udtalelse selvfølgelig står ved magt.

Så trøster jeg mig i øvrigt med, at det ikke er kulturministeren, der ifølge lovforslaget skal udarbejde publiceringsregler for Danmarks radio, men radiorådets medlemmer, og jeg går ud fra, at radiorådets medlemmer vil sørge for, at publiceringsreglerne bliver sådan, at alle vi her i folketinget, der er ansvarlige for Danmarks radio — for det er vi til syvende og sidst — kan have tillid til, at vore folkevalgte repræsentanter i radiorådet udfører det job, som de skal udføre, og som ingen skal misunde dem.

Ministeren for kulturelle anliggender (Niels Matthiasen): Jeg skal blot til hr. Erhard Jakobsen sige, at jeg har talt om fairness og saglighed i den almindelige offentlige debat. Jeg har ikke med et ord nævnt Aktiv Lytterkomité. Men hr. Erhard Jakobsen må jo have følt sig ramt.

Hermed sluttede forhandlingen.

Ændringsforslagene nr. 1 og 2, § 1, således ændret, ændringsforslag nr. 3, § 2, således ændret, § 3, ændringsforslag nr. 4, § 4, således ændret, ændringsforslag nr. 5, § 5, såle-

des ændret, § 6, ændringsforslag nr. 6 og § 7, således ændret, *vedtoges* uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 8 om en ny affattelse af § 8

forkastedes med 95 stemmer mod 6; 7 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Ændringsforslag nr. 7, § 8, således ændret, og § 9

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 13 om indsættelse af 4 nye paragraffer

forkastedes med 95 stemmer mod 6; 7 medlemmer tilkendegav, at de hverken stemte for eller imod.

Ændringsforslag nr. 9 om en ny affattelse af § 10 og § 10 i den ændrede affattelse *vedtoges* uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 10 om, at § 10 udgår, betragtedes som *bortfaldet* efter vedtagelsen af § 10.

Ændringsforslag nr. 11 og § 11, således ændret,

vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 12 om, at § 11 udgår, betragtedes som

bortfaldet efter vedtagelsen af § 11.

Ændringsforslag nr. 14, § 12, således ændret, §§ 13-18, ændringsforslag nr. 15, § 19, således ændret, §§ 20 og 21, ændringsforslag nr. 16, § 22, således ændret, ændringsforslag nr. 17, § 23, således ændret, ændringsforslag nr. 18, § 24, således ændret, § 25, ændringsforslag nr. 19 om en ny affattelse af § 26 og § 26 i den ændrede affattelse

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Grete Hækkerup): Lovforslaget går nu til fornyet behandling i udvalget.

Der er ikke mere på dagsordenen.

Udvalget for forretningsordenen har afgivet tillægsbetænkning over forslag til folketingsbeslutning om ændring af forretningsordenen for folketinget. Eksemplarer vil blive omdelt.

Folketingets næste møde afholdes fredag den 8. juni kl. 11 med følgende dagsorden:

1) *Fortsættelse af tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring af postloven.

2) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om opkrævning af indkomst- og formueskat for personer m. v. (Kildeskat). (Personfradrag til folke- og invalidepensionister m. fl.).

3) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om priser og avancer.

4) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om indfødsrets meddelelse.

5) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om en særlig ydelse til modtagere af børnetilskud og til folke-, invalide- og enkepensionister.

6) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om ændring af lov om børnetilskud og andre familieydelse. (Førhøjelse af børnetilskud, ydelse af særligt børnetilskud til visse enlige adoptanter og bortfald af moderskabsydelse).

7) *Tredje behandling af:*

Forslag til lov om radio- og fjernsynsvirksomhed.

8) *Anden (sidste) behandling af:*

Forslag til folketingsbeslutning om ændringer i landsskatterettens ordning [af Bernhard Baunsgaard m. fl.].

9) *Anden (sidste) behandling af:*

Forslag til folketingsbeslutning om Dan-

[Første næstformand.]

marks ratifikation af overenskomst om en nordisk fond for teknologi og industriel udvikling.

10) *Anden (sidste) behandling af:*

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af overenskomst med tilhørende protokoller og tekster mellem medlemsstaterne i Det europæiske Kul- og Stålfællesskab og Det europæiske Kul- og Stålfællesskab på den ene side og kongeriget Norge på den anden side.

11) *Anden (sidste) behandling af:*

Forslag til folketingsbeslutning om Danmarks ratifikation af aftale om Det nordiske Ministerråds sekretariat og deres retlige stilling med tillægsprotokol.

12) *Anden (sidste) behandling af:*

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af forretningsorden for folketinget.

Mødet hævet kl. 18.52.

103. møde.

Fredag den 8. juni kl. 11.

Den første sag på dagsordenen var:

Fortsættelse af tredje behandling af forslag til lov om ændring af postloven.

(Foregående del af tredje behandling findes i tidenden sp. 7622).

Forhandlingen genoptages.

Horn: Udvalget har, som det burde, holdt et møde og modtaget besvarelser; disse besvarelser fra politisk-økonomisk udvalg,

hvor man har drøftet de spørgsmål, der blev rejst tvivl om her, da vi sidst forhandlede lovforslaget, har ikke givet anledning til, at udvalget har stillet ændringsforslag. Jeg skal derfor på flertallets vegne anbefale, at man stemmer for lovforslaget.

Juul-Madsen: Den omstændighed, at forholdene omkring denne lovgivning bevirkede, at man måtte afbryde tredje behandling, har ikke ligefrem fremmet de intentioner, der ligger bag ministerens lovforslag.

Jeg må sige, at det svar, der er givet af det politisk-økonomiske udvalg, og som er viderebragt til folketingets trafikpolitiske udvalg, ikke på nogen måde har skabt den af det konservative folkeparti, venstre og det radikale parti ønskede klarhed på dette punkt.

Der svares således direkte på spørgsmålet vedrørende udlånsloftet, at det ikke er tanken at

„...fradrage det for giroen fastsatte udlånsloft i det tilsvarende loft for pengeinstitutternes udlån. På længere sigt må udlånsaktiviteten såvel i giroen som i private pengeinstitutter reguleres under hensyn til konjunktursituationen og indlånsudviklingen.“

Det vil altså sige, at den udvidelse af postgiroen, der nu finder sted, betyder en udvidelse af det kontante forbrug, som ministeren ikke ønsker at tage højde for, og dermed en stimulans af det private forbrug. Dette sammenholdt med de andre synspunkter, vi har fremført om, at det er en fuldstændig unødvendig handling at udvide postgiroen, så den overtager dele af bank- og sparekassevirksomheden på et tidspunkt, da sparekasse- og bankvirksomhed til alles tilfredshed og uden udgifter for staten løser de problemer, der nu for en lønsom af 10 milliarder kr. søges henlagt til postgirokontoret og dermed til en statslig bank.

Det konservative folkeparti kan derfor fortsat ikke medvirke til gennemførelsen af dette lovforslag, men må anbefale at stemme imod.

Lennart Larson: Trods alle indvendinger og mod al fornuft får vi nu ved hjælp af S-SF flertallet indført den nye postgirolånebank, som ingen har behov for.

Jeg vil dog gerne endnu en gang minde